

Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia, nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia ja valmisteverotuslakia.

Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia muutettaisiin siten, että lämmityksessä ja työkoneissa käytettävän kestävä biokaasun verotukea pienennettäisiin. Kestävän lämmitysbiokaasun energiasisältöveron määrä olisi muiden kaasumaisten liikenne- ja lämmityspolttoaineiden yleisestä 10,33 euroa megawattitunnin verotasosta poiketen energiaverodirektiivin vähimmäisverotason mukainen 1,20 euroa megawattitunnilta. Muita polttoaineita alemman verotason EU-oikeudellinen hyväksyttävyyden perustuisi ryhmäpoikkeusasetukseen. Hiilidioksidivero määräytyisi energiaveromallin mukaisesti. Valtaosa biokaasusta olisi hiilidioksidiverotonta.

Lisäksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia muutettaisiin siten, että muuta kuin biologista alkuperää olevien nestemäisten tai kaasumaisten uusiutuvien polttoaineiden, eli niin sanottujen sähköpolttoaineiden, verotusta tarkennettaisiin sen selkeyttämiseksi, mitä verotasoja niihin sovelletaan liikenne-, lämmitys- ja työkonekäytössä. Vero muodostuisi muiden energiatuotteiden tavoin sähköpolttoaineen ominaisuuksien perusteella energiasisältö- ja hiilidioksidiverosta sekä huoltovarmuusmaksusta. Vedyn verotukseen ei ehdoteta muutoksia, vaan se säilyisi edelleen verottomana.

Valmisteverotuslakiin tehtäisiin eräitä lakitekniisiä muutoksia.

Esitys liittyy valtion vuoden 2023 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023. Valmisteverotuslain muuttamisesta annetun lain 82 §:n 4 momentti ja valmisteverotuslain muuttamisesta annetun lain muuttamisesta annettu laki olisi kuitenkin tarkoitettu tulemaan voimaan 13.2.2023.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	4
2.1 Suomen lainsäädäntö.....	4
2.2 EU:n lainsäädäntö	6
2.3 Nykytilan arviointi	9
3 Tavoitteet	11
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	11
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	11
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	12
5 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot.....	14
6 Lausuntopalaute	14
7 Säännöskohtaiset perustelut	14
7.1 Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta.....	14
7.2 Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta.....	16
7.3 Valmisteverotuslaki	16
7.4 Valmisteverotuslain muuttamisesta annettu laki.....	16
8 Voimaantulo	16
9 Suhde muihin esityksiin.....	16
LAKIEHDOTUKSET	17
1. Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta ...	17
LIITE	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
2. Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta	20
3. Laki valmisteverotuslain 82 ja 98 a §:n muuttamisesta	21
4. Laki valmisteverotuslain muuttamisesta annetun lain 51 §:n muuttamisesta	22

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Lämmitys- ja työkonekäytössä oleva biokaasu

Biokaasu säädettiin valmisteveron alaiseksi polttoaineeksi vuoden 2022 alussa samalla kun uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoite laajeni koskemaan liikennekäytössä olevaa biokaasua. Syksyn 2021 talousarvioneuvotteluiden yhteydessä tehdyn linjauksen mukaisesti liikenteessä käytettävälle biokaasulle säädettiin valmistevero ja lämmityksessä ja työkoneissa käytettävä kestävä biokaasu säädettiin verottomaksi.

Hallituksen esityksen HE 212/2021 vp mukaan lämmitys- ja työkonebiokaasun verottomuus edellyttää EU:n komission myöntämää valtiontukilupaa. Valtiovarainministeriö käynnisti valtiontukilupahakemuksen valmistelun vuoden 2021 lopussa yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Hakemuksen valmistelussa esille nousi kuitenkin epävarmuuksia, joiden pohjalta nähtiin tarpeelliseksi harkita vaihtoehtoisia tapoja edistää kestävä biokaasun käyttöä lämmitys- ja työkonekäytössä sekä parantaa kokonaisuutena toimintaympäristön oikeusvarmuutta ja ennakoitavuutta.

Sähköpolttoaineet

Muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat nestemäiset ja kaasumaiset liikenteen polttoaineet tulevat jakeluelvoitteen piiriin vuoden 2023 alusta. Käytännössä kyse on sähköenergian avulla vedestä tuotetusta vedystä ja hiilidioksidista valmistetuista polttoaineista, jäljempänä *sähköpolttoaineet*.

Suomessa sähköpolttoaineet ovat valmisteverollisia liikenne- ja lämmityskäytössä niin sanotun korvaavuusperiaatteen nojalla. Niiden vero määräytyy siis vastaavan fossiilisen tai bioperäisen polttoaineen veroperusteiden mukaan. Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteen laajentamisessa sähköpolttoaineisiin energiaverolainsäädännön korvaavuusperiaatetta koskevia säännöksiä on kuitenkin syytä tarkentaa, jotta on selvää, mitä verotaso sähköpolttoaineisiin sovelletaan.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhdessä Verohallinnon ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.

Esitys oli lausuntokierroksella 17.6.-xx.xx.2022. Lausuntoa pyydettiin esityksen kannalta keskeisiltä ministeriöiltä, viranomaisilta, elinkeinoelämältä ja muilta sidosryhmiltä. Lausuntopyyntö julkaistiin myös valtiovarainministeriön julkisella verkkosivulla.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat nähtävillä julkisessa palvelussa osoitteessa <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet> tunnuksella VM004:00/2022.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Suomen lainsäädäntö

Yleistä energiaverolainsäädännöstä

Energiatuotteiden verotuksesta säädetään nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994), jäljempänä *polttoaineeverolaki*, sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996), jäljempänä *sähköverolaki*. Mainituissa laeissa määritellään ne polttoaineet ja muut energiatuotteet, jotka ovat verollisia lämmitys-, voimalaitos- tai työkonekäytössä, jäljempänä *lämmityspolttoaineet*. Sähköverolain mukaisia lämmityspolttoaineita ovat maa- ja biokaasu, kivihiili, turve ja mäntyöljy. Polttoaineverolaissa määritellyjä lämmityspolttoaineita ovat kevyt ja raskas polttoöljy, biopolttoöljy sekä neste- ja bionestekaasu. Polttoaineverolaissa säädetään myös moottoribensiinin, dieselöljyn sekä niitä korvaavien biopolttoaineiden verotuksesta, jäljempänä *liikennepolttoaineet*.

Energiatuotteiden valmistevero muodostuu energiasisältöverosta ja hiilidioksidiverosta, jotka perustuvat energiatuotteisiin sovellettaviin yhdenmukaisiin veroperusteisiin turvetta ja mäntyöljyä lukuun ottamatta. Energiasisältövero perustuu polttoaineen energiasisältöön ja hiilidioksidivero polttoaineen elinkaarenaikaisiin hiilidioksidipäästöihin.

Sekä fossiilisten että bioperäisten polttoaineiden hiilidioksidivero on energiasisältöveron tavoin suhteutettu polttoaineen lämpöarvoon, jolloin bioperäisten polttoaineiden litrakohtainen hiilidioksidivero on usein fossiilisia alempi. Kestävyyuskriteerit täyttävien biopolttoaineiden, jäljempänä *R-luokan biopolttoaineet*, hiilidioksidivero on puolitetty ja jätteistä, tähteistä, lignoselluloosasta ja syötäväksi kelpaamattomasta selluloosasta valmistetut biopolttoaineet, jäljempänä *T-luokan biopolttoaineet*, on vapautettu kokonaan hiilidioksidiverosta, koska niiden voidaan katsoa olevan lähes kasvihuonekaasuneutraaleja polttoaineita koko polttoaineketjun yli tarkasteltuna ja koska niiden raaka-aineet ovat ruuantuotantoon soveltumattomia.

Kiinteät biomassaperäiset polttoaineet, kuten erilaiset puupolttoaineet ja puunjalostusteollisuuden sivuvirrat, ovat lämmitys- ja liikennepolttoaineena verottomia ja huoltovarmuusmaksuttomia. Sähköntuotannossa käytettyjen polttoaineiden lisäksi myös useissa erilaisissa teollisuusprosesseissa käytetyt fossiiliset ja uusiutuvat polttoaineet ovat verottomia.

Polttoaineverolaissa ja sähköverolaissa veron rakenne ja sen määräytymisen perusteet ovat yhdenmukaiset muutoin, mutta liikennepolttoaineiden energiasisältö- ja hiilidioksidiveron tasot ovat lämmityspolttoaineita korkeammat. Edellä mainittujen lakien liitteiden verotaulukoissa verojen määrä on selvyuden vuoksi muunnettu verotettavaan yksikköön polttoainekohtaisesti.

Sähköstä sekä lämmitys- ja liikennepolttoaineista kannetaan energiaverotuksen yhteydessä huoltovarmuusmaksua turvetta ja mäntyöljyä lukuun ottamatta. Huoltovarmuusmaksu perustuu huoltovarmuuden turvaamisesta annettuun lakiin (1390/1992) eikä noudata energiaverotuksen rakennetta, joka perustuu tuotteen ominaisuuksiin.

Energiatuotteiden verotuksessa noudatetaan valmisteverotuksen periaatteita ja menettelyitä, joista säädetään valmisteverotuslaissa (182/2010). Valmisteverotuksen yleisestä verotusmenettelystä säädetään valmisteverotuslain lisäksi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa (768/2016), joiden lisäksi verolajikohtaisissa laeissa säädetään yksityiskohtaisemmin veroperusteista ja tietyistä menettelyistä. Valmisteverotuksen toimittamisesta vastaa Verohallinto.

Biokaasu

Vuoden 2022 alusta biokaasusta on kannettu energiatuotteiden valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua sähköverolain perusteella. Sekä kaasumainen että nesteytetty biokaasu ovat valmisteveron alaisia energiatuotteita.

Biokaasun valmistevero sekä lämmitys- että liikennekäytössä määräytyy energiaveromallin lämmityspolttoaineiden veroperusteiden mukaisesti kuten muidenkin kaasumaisten liikenne- ja lämmityspolttoaineiden. Biokaasun energiasisältövero on 10,33 euroa megawattitunnilta ja huoltovarmuusmaksu 0,084 euroa megawattitunnilta. Jos biokaasu ei täytä kestävyyskriteereitä, sen hiilidioksidivero on 12,94 euroa megawattitunnilta. Biokaasun hiilidioksidivero on puolitetty, jos kyseessä on R-luokan biopolttoaineiden mukainen biokaasu. Jos biokaasu on tuotettu jätteistä, tähteistä, lignoselluloosasta ja syötäväksi kelpaamattomasta selluloosasta, biokaasu on T-luokan biopolttoaineiden mukaisesti hiilidioksidiverotonta.

Sähköverolain mukaan lämmityksessä, työkonissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa käytettävä kestävä biokaasu, joka täyttää joko R- tai T-luokan biopolttoaineiden edellytykset, jäljempänä *kestävä lämmitysbiokaasu*, on kuitenkin verotonta. Biokaasun verottomuudessa on kyse valtiontuesta, joten tuensaajien tulee rekisteröityä Verohallinnolle ja ilmoittaa vuosittain, kuinka paljon verotonta biokaasua on käytetty.

Sähkölpoltoaineet

Sähköverolaissa ja polttoaineverolaissa ei ole erikseen säädetty sähkölpoltoaineille verotasoja, vaan ne tulevat verotettavaksi niin sanotun korvaavuusperiaatteen kautta. Korvaavuusperiaatteesta säädetään nestemäisten polttoaineiden osalta polttoaineverolaissa ja muiden polttoaineiden osalta sähköverolaissa. Korvaavuusperiaatteen mukaan sähkölpoltoaineet ovat liikennekäytössä polttomoottoriajoneuvon polttoaineena käytettynä veronalaisia. Vastaavasti sellaiset sähkölpoltoaineet, jotka ovat hiilivetyjä, ovat veronalaisia lämmityspolttoaineena.

Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteesta säädetään uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetussa laissa (446/2007), jäljempänä *jakeluelvoitelaki*. Jakeluelvoitelain tarkoituksena on edistää uusiutuvien polttoaineiden käyttöä fossiilisen moottoribensiinin ja dieselin korvaamiseksi liikenteessä. Jakeluelvoite velvoittaa nestemäisten ja kaasumaisten polttoaineiden jakelijoita toimittamaan vuosittain kulutukseen liikennepolttoaineeksi tietty osuus uusiutuvia polttoaineita.

Jakeluelvoite on Suomessa yksi keskeinen kansallinen liikenteen vähähiilisyiden toteuttamisen politiikkatoimenpide. Sillä myös toteutetaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/2001, jäljempänä *RED II*, määritellyt tavoitteita. Tällainen tavoite on esimerkiksi velvoite varmistaa, että uusiutuvan energian osuus energian loppukulutuksesta liikennealalla on vähintään 14 prosenttia viimeistään vuonna 2030, jäljempänä *liikenteen velvoite*.

Liikenteen velvoitetta laskettaessa jäsenvaltion on otettava huomioon muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat nestemäiset ja kaasumaiset liikenteen polttoaineet myös silloin, kun niitä käytetään välituotteena perinteisten polttoaineiden tuotannossa. Muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla nestemäisillä ja kaasumaisilla liikenteen polttoaineilla tarkoitetaan liikennealalla käytettäviä nestemäisiä ja kaasumaisia polttoaineita, joiden energiasisältö on peräisin muusta uusiutuvasta energialähteestä kuin biomassasta. Käytännössä kyse on siis sähköpolttoaineista.

RED II:n liikenteen velvoitetta koskeva sääntely pannaan täytäntöön kansallisesti lisäämällä sähköpolttoaineet jakeluelvoitteeseen vuoden 2023 alusta. Polttoaineiden jakelijat voivat siis vuoden 2023 alusta täyttää jakeluelvoitettaan ja jakeluelvoitelain lisävelvoitetta biopolttoaineiden lisäksi sähköpolttoaineilla. RED II:n mukaisesti edellytyksenä on, että tällaisen polttoaineen elinkaaren aikaisten kasvihuonekaasupäästöjen on oltava vähintään 70 prosenttia pienemmät kuin korvaavan fossiilisen polttoaineen kasvihuonekaasupäästöt. Sähköpolttoaineiden osalta komissio ei ole vielä vahvistanut elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen laskentasaäntöjä.

Polttoaineiden kestävyys osoittaminen on edellytyksenä sekä niiden jakeluelvoitteeseen laskemiselle, että elinkaari-päästöt huomioon ottaen hiilidioksidiveron porrastukselle energiaverotuksessa. Kestävyyslainsäädännön määritelmät polttoaineiden kestävyydelle perustuvat RED II:ssa asetettuihin kestävyyskriteereihin. Uusiutuvien polttoaineiden kestävyyskriteereistä ja kestävyys osoittamisesta säädetään kansallisesti biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetussa laissa (393/2013), jäljempänä *kestävyyslaki*. Jakeluelvoitelain muuttamisen yhteydessä kestävyyslakiin lisättiin kasvihuonekaasujen vähennyskriteerit sähköpolttoaineille. Kestävyyslain kestävyyskriteereihin viitataan muun muassa jakeluelvoitelaisissa, polttoaineverolaisissa ja sähköverolaisissa.

2.2 EU:n lainsäädäntö

Yleistä

Valmisteverotuslaki perustuu valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä (uudelleenlaadittu) annettuun neuvoston direktiiviin (EU) 2020/262, jäljempänä *valmisteverotusdirektiivi*. Direktiivin päätavoite on mahdollistaa tuotteiden vapaa liikkuminen EU:n alueella ja samalla varmistaa valmisteverosaatavan oikea kantaminen jäsenvaltioissa.

Polttoaineiden ja sähkön verotus on yhdenmukaistettu EU:ssa energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta annetulla neuvoston direktiivillä 2003/96/EY, jäljempänä *energiaverodirektiivi*. Siinä veronalaisiksi tarkoitettuja energiatuotteita ovat muun muassa moottoribensiini, dieselöljy, kevyt ja raskas polttoöljy, maakaasu, nestekaasu, kivihiili ja sähkö. Energiaverodirektiivissä säädetään myös verotuksen rakenteesta ja veronalennuksista esimerkiksi polttoaineille, jotka ovat ympäristöominaisuuksiltaan parempia kuin markkinoilla olevat muut tuotteet.

Energiaverodirektiivin mukaan energiatuotteista on kannettava vähimmäisvero, jonka jäsenvaltio voi halutessaan ylittää. Myös niistä energiaverodirektiivissä määritellyistä energiatuotteista, joille ei ole direktiivissä säädetty vähimmäisverotaso, on suoritettava käyttötarkoituksen mukaan vastaavan moottori- tai lämmityspolttoaineen vero. Lisäksi kaikkia tuotteita, joita käytetään, myydään tai on tarkoitettu käytettäväksi moottoripolttoaineina taikka niiden lisäaineina tai tilavuutta lisäävinä aineina, on niin sanotun korvaavuusperiaatteen mukaan verotettava vastaavan moottoripolttoaineen verokannan mukaisesti. Vastaavasti turvetta ja puuperäisiä polttoaineita lukuun ottamatta kaikkia muita hiilivetyjä, joita myydään, käytetään tai on tarkoitettu käytettäväksi lämmittämiseen, on verotettava vastaavan lämmitystarkoitukseen käytettävän energiatuotteen verokannan mukaisesti. Direktiivin mukaan moottori- tai lämmityspolttoaineena käytettävät hiilivetyjä sisältävät kaasut, kuten biokaasu ja sähkömetaani, on siten verotettava vastaavaan tarkoitukseen käytettävän polttoaineen verotason mukaisesti. Hiilivedyillä tarkoitetaan tässä yhteydessä orgaanisia yhdisteitä, jotka koostuvat hiilestä ja vedystä tai tuotteita, jotka koostuvat pääasiassa hiilivety-yhdisteistä.

Nykyisessä energiaverodirektiivissä ei tunnisteta biokaasua tai sähköpolttoaineita energiatuotteina, vaan ne tulevat direktiivin mukaan verotettavaksi korvaavuusperiaatteen kautta.

Verosyrjintä ja valtiontukimääräykset

Energiaverodirektiivin mukaan on mahdollista myöntää veronalennus esimerkiksi polttoaineille, jotka ovat ympäristöominaisuuksiltaan parempia kuin markkinoilla olevat muut tuotteet. Edellytyksenä on, että alennukseen oikeutetun tuotteen laatua tai käyttöä valvotaan niin, että veroviranomainen voi varmistua veronalennuksen edellytysten täyttymisestä.

Vaikka energiaverodirektiivissä mahdollistetaan erilaisia veronalennuksia ja -vapauksia, tulevat tukitoimet arvioitaviksi EU:n valtiontukea ja verosyrjintää koskevien määräysten perusteella. Jäsenvaltioita velvoittavan verosyrjintäkiellon tavoitteena on taata tavaroiden vapaa liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä normaaleissa kilpailuolosuhteissa. Myös EU:n valtiontukisääntelyn tarkoituksena on taata tasavertaiset kilpailuolosuhteet koko unionin alueella. Jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannon alaa, ei sovellu yhteismarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Eräs valtiontukisääntelyn lähtökohta on, ettei pakolliseksi säädettyä toimenpidettä saa tukea veronalennuksilla tai muilla taloudellisilla tukitoimilla.

Energiaverodirektiivissä biopolttoaineiden käytön edistämiseksi tarkoitettun tukiohjelman kansallinen käyttöönotto edellyttää siten aina EU:n valtiontukimenettelyä ja lähtökohtaisesti komission etukäteishyväksyntää tukitoimenpiteelle.

Valtiontukilupa voidaan myöntää useammaksi kuin yhdeksi kalenterivuodeksi mutta kuitenkin aina vain määräaikaisena. Lisäksi energiaverodirektiivin mukaan biopolttoaineiden verotto-muutta tai veronalennusta ei voida myöntää pidemmäksi ajanjaksoksi kuin kuudeksi peräkkäiseksi vuodeksi. Ajanjakso voidaan tarvittaessa uusina hakemuksesta. Ylikompensaation välttämiseksi biopolttoaineen verotuen määrä tulee mukauttaa esimerkiksi raakaöljyn tai maakaasun ja biopolttoaineen hinnanvaihtelujen mukaan. Lisäksi komissiolle on vuosittain raportoitava sovellettavista veronalennusohjelmista.

Valtiontukia koskee kasaantumissääntö, jonka mukaan tukiohjelmat tai yksittäiset tuet sekä ryhmäpoikkeukset kasaantuvat keskenään. Tuki-intensiteetissä, eli tuen enimmäismäärässä suhteessa hyväksytyihin kustannuksiin, tulee ottaa huomioon kaikki yksittäiset tuet, jotka liittyvät kyseessä olevaan yksilöityyn hankkeeseen. Yksittäisellä yrityksellä voi siten olla useita hankkeita, joiden tukirahoitus kasaantuu erikseen. Säännöksen tarkoituksena on estää ylisuuren tuen maksaminen tietyille toimenpiteelle tai hankkeelle.

Jos veronalennusta tai -vapautta myönnetään enemmän kuin unionin lainsäädäntö mahdollistaa tai sen vastaisesti, kyseessä on sääntöjenvastainen tuki. Komission päätökseen perustuvan takaisinperinnän vanhentumisaika on vähintään kymmenen vuotta tuen myöntämishetkestä.

Energiaverotukia koskevien valtiontukilupien myöntämiseen on sovellettava valtiontukien yleisiä edellytyksiä. Niiden mukaan tukea ei saa esimerkiksi myöntää taloudellisissa vaikeuksissa olevalle yritykselle. Valtiontukia koskeviin yleisiin edellytyksiin kuuluu myös tukitietojen julkaisuvelvoitteen noudattaminen. Näiden velvoitteiden täytäntöönpano edellyttää muun muassa rekisteröitymistä tuensaajaksi ja tuensaajien ilmoitusvelvollisuutta yrityksen taloudellisista vaikeuksista.

Verottomuuden tai veronalennuksen, joka ei täytä energiaverodirektiivin vähimmäistasoa, tulee lisäksi täyttää uusien, vuonna 2022 voimaan tulleiden valtiontukien ilmasto-, energia- ja ympäristösuojelun suuntaviivojen (CEEAG)¹ edellytykset. Niiden mukaan tulee osoittaa, että tuki on tarpeellinen ja oikeasuhtainen. Kestävän lämmitysbiokaasun verottomuuden edellytyksenä olisi, että veron voidaan osoittaa kasvattavan merkittävästi biokaasun tuotantokustannuksia ja että valtio tekisi biokaasun tuottajien kanssa sitovia energian kulutukseen tai päästöjen vähentämiseen tähtääviä ympäristösuojelusopimuksia. Edellytyksenä sopimuksille on, että jäsenvaltio neuvottelee sopimusten sisällön, jossa määritetään erityisesti tavoitteet ja asetetaan määräajat tavoitteiden saavuttamiselle. Jäsenvaltion on myös huolehdittava sopimuksissa sitoumusten riippumattomasta ja säännöllisestä seurannasta ja tarkistettava sopimussisällöt säännöllisesti teknologisen ja muun kehityksen mukaan. Tämän lisäksi sopimuksissa tulee määrätä seuraamuksista, jos sitoumuksia ei noudateta.

Eräissä tapauksissa vaihtoehtona ennakolta haettavalle valtiontukiluvulle on yksinkertaistettu ilmoitusmenettely. Tällainen menettely perustuu tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettuun komission asetukseen (EU) N:o 651/2014, jäljempänä *ryhmäpoikkeusasetus*. Tämän hetkinen ryhmäpoikkeusasetus on voimassa vuoden 2023 loppuun, jonka jälkeen sovellettavaksi tulee uusi asetus.

Ryhmäpoikkeusasetuksen mukaan ympäristöverojen alennusten muodossa toteutettavat ympäristösuojelutukiohjelmat, jotka täyttävät energiaverodirektiivin edellytykset, ovat sisämarkkinoille soveltuvia. Tukiohjelmalla tarkoitetaan esimerkiksi veronalennusta. Tukiohjelmasta ei tarvitse tehdä ennakoilmoitusta, jos veronalennuksen saajat valitaan läpinäkyvien ja yhdenvertaisten ehtojen perusteella ja tukea saavat maksavat veroa vähintään energiaverodirektiivissä vahvistetun vähimmäistason. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että tukea myönnettäessä jäsenvaltion on varmistuttava siitä, että energiaverodirektiivin rakennetta ja vähimmäistasoja noudatetaan jäsenvaltiossa tosiasiallisesti. Jos kaikkia poikkeuksen edellyttämiä ehtoja ei täytetä, kyseessä on sääntöjenvastainen tuki ja seurauksena voi olla tuen takaisinperiminen tuen saajalta korkoineen. Komissiolle on toimitettava yhteenveto tukitoimenpiteen voimaantulosta. Lisäksi tuesta on raportoitava komissiolle jälkikäteen vuosittain. Tuki on komission jälkivalvonnan piirissä.

Tällä hetkellä ryhmäpoikkeusasetusta sovelletaan Suomessa energiaintensiivisten yritysten veronpalautukseen, teollisuuden ja konesalien alennettuun sähköveroon, yhteistuotannon alennettuun energiasisältöveroon sekä maatalouden energiaveron palautukseen.

Käytettäessä valtiontukea jonkin toimenpiteen edistämiseen siihen sisältyy tietty epävarmuus tuen tulevaisuuden sisällöstä ja ajallisesta kestosta, johon toimijoiden ja jäsenvaltioiden on varauduttava, sillä komissio kehittää säännöllisesti tukia koskevaa EU:n sääntelyä niin ennakkohyväksyntämenettelyn tai ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisten tukien osalta.

¹ CEEAG linkki: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2022.080.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2022%3A080%3AATOC

2.3 Nykytilan arviointi

Biokaasu

Suomessa biokaasu on ollut verotonta jo ennen Suomen liittymistä Euroopan unioniin vuonna 1995. Verottomuus jatkui liittymisen jälkeen vuoden 2022 alkuun, minkä jälkeen vain kestävä lämmitysbiokaasu on edelleen verotonta. Korvaavuusperiaatteen mukaan biokaasu on hiiliveitynä energiaverodirektiivin mukaisesti veronalainen tuote sekä lämmitys- että liikennepolttoaineena. Kestävän lämmitysbiokaasun verottomuus on siis poikkeus energiatuotteen verollisuudesta. Kyse on valtiontuesta, joka olisi tullut ilmoittaa komissiolle ennen sen täytäntöönpanoa.

Täyden verottomuuden soveltaminen edellyttää valtiontukiluvan hakemista. Hakemus tulee tehdä, vaikka tuki on otettu jo käyttöön. Kuten edellä kuvataan, hakemus tulee tehdä vuoden 2022 alusta voimaan tulleiden valtiontukien ilmasto-, energia- ja ympäristösuojelun suuntaviivojen mukaisesti. Kestävän lämmitysbiokaasun verottomuuden kannalta on useilta osin epävarmaa, täyttäisikö tuki edellä mainitut suuntaviivat ja myönnettäisiinkö verottomuudelle valtiontukilupa.

Ensimmäinen epävarmuus liittyy suuntaviivojen perusteella arvioitavan tuen tarpeellisuuteen. Tämä johtuu biokaasun nykyisten tuotantokustannusten suhteesta kilpailevan polttoaineen eli maakaasun hintatasoon. Maakaasun ja päästöoikeuden hinnan nousun myötä biokaasusta on tullut kilpailukykyinen polttoaine. Lisäksi maakaasuun kohdistuu korkea valmistevero, joka lisää huomattavasti maakaasun kustannuksia biokaasuun verrattuna. Olisi siis todennäköisesti vaikea esittää perusteita sille, että valtiontuki olisi tarpeen nykyisillä biokaasun tuotantokustannuksilla ja maakaasun hintatasoilla. Vaikka valtiontuki saataisiin, ylikompensaation välttämiseksi verotuen määrä tulisi toisaalta mukauttaa hinnanvaihtelujen mukaan.

Lisäksi tuen tarpeellisuuden arvioinnissa otettaisiin huomioon muut kestäväälle lämmitysbiokaasulle myönnettävät tuet. Tällaisia ovat muun muassa biokaasulaitosten investointituet, jotka ovat lisänneet laitosten kannattavuutta. Kestävän lämmitysbiokaasun verottomuus olisi myös laskettava mukaan muihin tukiin ylikompensaation välttämiseksi. Tämä edellyttäisi koko tuen voimassaoloajalta seuranta muun muassa suurimmista tuensaajista, niiden liikevaihdosta sekä markkinaosuuksista.

Toinen kysymys liittyy tuen oikeasuhtaisuuteen ja sen varmistamiseen. Edellä kuvatusti valtion tulisi tehdä kestävä lämmitysbiokaasun tuensaajien eli tuottajien kanssa ympäristönsuojelusopimuksia. Sopimukset edellyttävät, että niiden toteutumista valvotaan hallinnollisesti ja että ne tarkistetaan määräajoin. Sopimuksen laiminlyönnistä tulisi määrättäväksi hallinnollinen seuraamus. Tällainen valvontamenettely olisi uusi hallinnollinen järjestelmä verotuksessa. Ei ole myöskään selvää, minkälainen sopimus täyttäisi tämän ehdon ja minkälainen kustannusvaikutus arvioitaisiin riittäväksi. Sopimusjärjestelmästä aiheutuisi siis toimijoillekin merkittävästi uutta hallinnollista työtä ja kustannuksia.

Kolmas epävarmuus liittyy siihen, että Suomen soveltamassa biokaasun täydelle verottomuudelle ei ole ollut valtiontukilupaa. Verottomuudesta muodostuvan tuen merkitys on ollut pieni, sillä biokaasun tuotanto viime vuosiin saakka on ollut verrattain vähäistä ja kaasun EU:n vähimmäisverotaso hyvin matala. Tästä huolimatta kestävä lämmitysbiokaasun verottomuutta koskevassa valtiontukihakemuksessa esille tulisi nostaa liikenne- ja lämmitysbiokaasun aikaisempi, ennen vuotta 2022 voimassa ollut verottomuus. Verottomuus tulisi nostaa esille, vaikka osa biokaasusta onkin nykyisellään sisällytetty valmisteverotuksen piiriin, sillä kyseessä on ollut sääntöjenvastainen valtiontuki. Kuten edellä todetaan, laittomaan valtiontukeen sisältyy

riski, että tuki vaadittaisiin perittäväksi takaisin tuensaajilta korkoineen jopa 10 vuodelta. Takaisin perittävän tuen määrä olisi pienimmilläänkin energiasisältöveron suuruisen. Tukien takaisinperintä olisi hallinnollisesti raskasta niin viranomaisille kuin tuensaajille eli yrityksille, minkä lisäksi yrityksille tukien takaisinperintä olisi taloudellisesti ongelmallista. Tukiviranomaiselle saattaisi myös seurata velvollisuus lopettaa sääntöjenvastaiseksi havaitun tuen maksaminen.

Kokonaisuutena arvioiden valtiontukiluvan hakeminen vaikuttaa siihen sisältyvien riskien, kuten aikaisemman tuen takaisinperinnän, sekä epävarmuuksien, kuten tuen oikeasuhtaisuuden ja tarpeellisuuden osoittamisen, kannalta ennakoimattomalta vaihtoehdolta. Nykytilanteessa voidaan pitää epätodennäköisenä, että komissio hyväksyisi verottomuuden edellä mainittujen suuntaviivojen nojalla. Valtiontukimenettelystä aiheutuisi myös toimijoille uusia hallinnollisia velvoitteita ja ympäristönsuojeluun liittyviä lisävelvoitteita, joiden suuruutta ja vaikuttavuutta ei voida ennakoida. Valtiontukilupamenettely kestää myös tyypillisesti noin vuoden. Vasta tämän ajan jälkeen olisi saatavilla tieto siitä, myönnettäisiinkö kestävän lämmitysbiokaasun verottomuudelle määräaikaan valtiontukilupa.

Ryhmäpoikkeusasetuksen yksinkertaistettua menettelyä ei voida soveltaa kestävän lämmitysbiokaasun verottomuuteen. Jos sen sijaan energiaverodirektiivin vähimmäisverotasoa sovellettaisiin kestäväan lämmitysbiokaasuun, voitaisiin biokaasun vero alentaa kansallisesta maakaasun verotasosta tälle tasolle soveltamalla ryhmäpoikkeusasetusta. Menettely olisi edellä kuvattua valtiontukilupahakemusmenettelyä nopeampi ja varmempi tapa toteuttaa kestävän biokaasun alhainen verotus lämmityskäytössä, kun valtiontukiluvan saaminen on muuttunut aiempaa epävarmemmaksi biokaasun kilpailukyvyyn parannuttua maakaasuun nähden.

Ryhmäpoikkeusasetuksen kautta kestäväälle lämmitysbiokaasulle sovellettava EU:n vähimmäisverotaso olisi pysyvä ja epävarmaa valtiontukilupaa ennakoitavampi sääntelymalli toimijoille. Arviota järjestelmän EU-oikeudenmukaisuudesta ei tarvitsisi uusia määräajoin, mikä loisi toimijoille ja alalle vakaamman ja oikeusvarmuudeltaan paremman toimintaympäristön.

Ryhmäpoikkeusasetukseen perustuva vaihtoehto takaisi kokonaisuutena siis ennakoitavan ja EU-oikeudellisesti hyväksyttävän ratkaisun, jolla lämmitys- ja työkonikäytössä oleva biokaasua voitaisiin edistää.

Sähkölpoltoaineet

Käytännössä sähkölpoltoaineissa on kyse sähköenergian avulla vedestä tuotetusta vedystä ja hiilidioksidista valmistetuista polttoaineista. Tuotantotapaa kutsutaan myös power-to-x-tuotannoksi. Sähkölpoltoaineiden tuotannossa käytettävä hiilidioksidi voi olla peräisin esimerkiksi hiilidioksidia kerääviltä polttovoimalaitoksilta, teollisuudesta tai biokaasun jalostamoilta tai sitä voidaan kerätä suoraan ilmasta.

Sähkölpoltoaineita ei tällä hetkellä tuoteta teollisessa mittakaavassa Suomessa, eikä niitä jaeta yleisesti kulutukseen. Ensimmäisenä sähkölpoltoaineista markkinoille on todennäköisimmin tulossa power-to-x-tuotannossa valmistettava sähkömetaani, jota voitaisiin käyttää maa- ja biokaasun tavoin hyödyntäen olemassa olevaa kaasuinfrastruktuuria. Sähkömetaania voitaisiin myös jakaa perinteisillä kaasun tankkausasemilla. Sähkömetaanin jakelu kulutukseen vähäisissä määrin alkaa kuitenkin aikaisintaan vuosina 2024–2026.

Nykyistä kehittyneempiä sähkölpoltoaineita odotetaan tulevan markkinoille myöhemmin. Sähkölpoltoaineet täydentävät siis mahdollisesti pitkällä aikavälillä vaihtoehtoisten polttoaineiden valikoimaa. Näin ollen sähkölpoltoaineiden kehityskaari on vasta alkamassa.

Lisäksi sähköpolttoaineita kokeva lainsäädäntö on vasta kehittymässä sekä kansallisella että EU-tasolla. Komissio julkaisi 14.7.2021 esityksen neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu) KOM (2021) 563 lopullinen, jäljempänä *uusi energiaverodirektiivi*, osana niin kutsuttua 55-velvoitepakettia (Fit For 55). Komission ehdotukseen sisältyy sekä sähköpolttoaineiden että vedyn energiaverotuksen yhdenmukaistamiseen liittyviä ehdotuksia. Komission ehdotusta uudeksi energiaverodirektiiviksi käsitellään asiaa koskevassa valtioneuvoston kirjelmässä eduskunnalle ([U 56/2021 vp](#)). Osana 55-velvoitepakettia komissio antoi myös ehdotuksen päivitetyksi RED-direktiiviksi. Ehdotukseen sisältyy useita uusiutuvien polttoaineiden kestävyyskriteereitä koskevia muutosehdotuksia. Toteutuessaan ehdotetuilla EU:n kestävyyslainsäädännön muutoksilla olisi todennäköisesti vaikutusta myös sähköpolttoaineiden valmisteverotukseen.

Kokonaisuudessaan sähköpolttoaineiden ja esimerkiksi vedyn energiaverotusta olisi tarkoituksenmukaisinta selvittää tarkemmin vasta siinä vaiheessa, kun EU:n uudistuvan energiavero- ja kestävyyslainsäädännön asettamat reunaehdot ovat selvillä ja sähköpolttoaineiden teollisen mitakaavan valmistus ja laajamittainen jakelu ovat ajallisesti lähempänä.

Kuten edellä todetaan, sähköpolttoaineet tulevat kuitenkin liikenteen velvoitteen piiriin jo vuoden 2023 alusta. Siten sähköverolain ja polttoaineverolain korvaavuusperiaatetta koskevia säännöksiä tulisi tarkentaa jo tässä vaiheessa sen selkeyttämiseksi, mitä verotasoa sähköpolttoaineisiin sovelletaan. Samalla voitaisiin vahvistaa toimijoiden näkymää siitä, että uusiin polttoaineisiin sovelletaan vähäpäästöisyyttä tukevaa energiaverojärjestelmää.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on varmistaa ennakoitava ja EU-oikeudellisesti hyväksyttävä tapa edistää kestävästä lämmitysbiokaasun tuotantoa ja käyttöä.

Esityksen tavoitteena on myös yhteensovittaa sähköpolttoaineita koskeva energiaverotus jakeluvetoisuuden kanssa ja samalla selventää, mitä verotasoa niihin sovelletaan.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Kestävä lämmitysbiokaasu

Esityksessä ehdotetaan, että kestävästä lämmitysbiokaasun verotukea pienennettäisiin siten, että täyden verottomuuden sijasta siitä kannettaisiin valmistevero. Valmistevero koostuisi nykyisen ympäristöperusteisen energiaveromallin mukaisesti energiasisältöverosta ja hiilidioksidiverosta. Lisäksi kestävästä lämmitysbiokaasusta kannettaisiin huoltovarmuusmaksu.

Jotta kestävästä lämmitysbiokaasun tuotantoa ja käyttöä voitaisiin edistää, kestävästä lämmitysbiokaasun energiasisältöveron määrä olisi muiden kaasumaisten liikenne- ja lämmityspolttoaineiden yleisestä 10,33 euroa megawattitunnin verotasosta poiketen energiaverodirektiivin vähimmäisverotason mukainen 1,20 euroa megawattitunnilta. Kestävästä lämmitysbiokaasun verotuki pienenesi siis nykyisestä 10,33 eurosta 9,13 euroon megawattitunnilta. Hiilidioksidivero määräytyisi energiaveromallin mukaisesti siten, että R-luokan biopolttoaineiden kestävyyskriteerit täyttävän biokaasun hiilidioksidivero olisi puolitettu. Jätteistä, tähteistä, lignoselluloosasta ja syötäväksi kelpaamattomasta selluloosasta tuotettu T-luokan biopolttoaineiden mukainen biokaasu olisi hiilidioksidiverotonta. Valtaosa kestävästä lämmitysbiokaasusta olisi hiilidioksidiverotonta.

Kestävän lämmitysbiokaasun muita polttoaineita alemman verotason EU-oikeudellinen hyväksyttävyyden perustuisi ryhmäpoikkeusasetukseen. Veronalennuksesta tehtäisiin siten EU:n komissiolle jälkikäteen ilmoitus, mutta valtiontukilupaa ei tarvitsisi hakea.

Kuten nykyisin, ei-kestävästä lämmityksessä ja työkoneissa käytettävästä biokaasusta kannettaisiin sähköverolain mukaan maa- ja biokaasun energiasisältövero 10,33 euroa megawattitunnilta, täysi hiilidioksidivero ja huoltovarmuusmaksu.

Kestävän lämmitysbiokaasun valmisteverotukseen sovellettaisiin jo käytössä olevaa maa- ja biokaasun valmisteverotussääntelyä mukaan lukien tietyt maakaasuun sovelletut kevennetyt lupa- ja valvontamenettelyt. Kestävään lämmitysbiokaasuun sovellettaisiin myös samoja pientuotannon verottomuussäännöksiä kuin liikennebiokaasuun. Niiden mukaan pientuotantona pidettäisiin laitosta, jonka tuottama biokaasun määrä olisi enintään yhden gigawattitunnin vuodessa. Biokaasun pientuottajan itse tuottama ja liikenne-, työkone- ja lämmityskäytössä käytämä biokaasu olisi verotonta. Samoin verotonta olisi pientuottajan esimerkiksi naapurilleen luovuttama biokaasu.

Sähkölpolttoaineet

Esityksessä ehdotetaan, että sähköverolain ja polttoaineverolain korvaavuusperiaatetta koskevia säännöksiä tarkennettaisiin sen selkeyttämiseksi, mitä verotasoja sähkölpolttoaineisiin sovelletaan. Muiden energiatuotteiden tavoin vero muodostuisi sähkölpolttoaineen ominaisuuksien perusteella energiasisältö- ja hiilidioksidiverosta sekä huoltovarmuusmaksusta.

Kestävyysslain 4 §:n 16 kohdassa tarkoitettuja uusiutuvia sähkölpolttoaineita, jotka täyttävät mainitun lain kestävyyskriteerit, verotettaisiin vastaavaan energiatuotteeseen sovellettavan T-luokan biopolttoaineiden mukaisen verotason mukaan. Sellaisiin sähkölpolttoaineisiin, jotka eivät täytä kestävyyslain kestävyyskriteereitä, sovellettaisiin vastaavan fossiilisen polttoaineen verotasoja liikenne-, lämmitys- ja työkonekäytössä.

Muut ehdotukset

Valmisteverotuslakiin tehtäisiin eräitä lakitekniisiä muutoksia.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Vaikutukset valtiontalouteen

Kestävän lämmitysbiokaasun verotuen pieneneminen lisäisi valtion verotuloja noin 1 miljonnalla eurolla vuoden 2023 tasolla.

Ehdotetulla muutoksella vältettäisiin valtiontukiluvan ehtona olevien pakollisten ympäristösopimusten toimeenpanosta, hallinnoinnista ja valvonnasta aiheutuvat kustannukset julkiselle sektorille. Verohallinnolle kestävästä lämmitysbiokaasun valmisteverotuksen toimeenpanosta ei aiheutuisi mainittavia järjestelmämuutoksia, sillä verotus toteutettaisiin muiden kaasumaisten liikenne- ja lämmityspolttoaineiden valmisteverotuksen tavoin.

Sähkölpolttoaineiden verotukseen ehdotettavien täsmennysten vaikutukset valtion verotuloihin riippuisivat kestävyyskriteerit täyttävien sähkölpolttoaineiden verollisen kulutuksen kehityksestä. Koska sähkölpolttoaineiden verollisen kulutuksen arvioidaan olevan vähäistä, olisivat vaikutukset verotuloihin vähäisiä lähivuosina. Pidemmän aikavälin vaikutuksiin liittyy suurempaa

epävarmuutta johtuen kestävyyskriteerit täyttävien sähköpolttoaineiden tuotannon kannattavuuteen liittyvästä epävarmuudesta.

Vaikutukset yrityksille

Koska biokaasun tarjonta on maakaasuun nähden rajallista, biokaasun markkinahinta ei määrydy sen tuotanto- ja verokustannusten perusteella, vaan kilpailevan polttoaineen eli maakaasun käyttökustannuksen mukaan. Maakaasun arvonlisäveroton käyttökustannus sisältäen tukkuhinnan, päästöoikeuden ja valmisteveron on tällä hetkellä käyttäjästä riippuen noin 100-150 euroa megawattitunnilta alemmassa lämpöarvossa ilmaistuna. Ehdotetulla muutoksella ei olisi vaikutusta maakaasun käyttökustannuksiin. Siten kestäväää lämmitysbiokaasua koskevilla muutoksilla ei arvioida olevan vaikutusta biokaasun verolliseen markkinahintaan.

Ehdotetun muutoksen vaikutus biokaasun kilpailukykyyn ja tuottajien saamaan hintaan olisi vähäinen. Ehdotettu muutos voisi alentaa biokaasun tuottajien samaa hintaa korkeintaan noin 1,3 eurolla megawattitunnilta eli noin prosentilla, kun huomioon otetaan energiaverodirektiivin mukainen vähimmäisvero ja sähköverolain mukainen huoltovarmuusmaksu. Tämä on merkittävästi vähemmän kuin maakaasun käytön kustannusten kasvu on sitä viime aikoina nostanut. Esimerkiksi maakaasun veroton tukkuhinta on noussut vuoden aikana noin 65 euroa megawattitunnilta ja päästöoikeuden hinta on noussut noin 50 eurolla hiilidioksiditonnilta, mikä vastaa noin 10 euroa megawattitunnilta. Lisäksi maakaasun verotaso on noussut vuodesta 2020 noin 2,7 euroa megawattitunnilta.

Ehdotetulla muutoksella kestävään lämmitysbiokaasun käyttäjät välttyisivät valtioneuvoston pakotteiden täyttämiseksi tarvittavien ympäristönsuojelusopimusten toimenpiteiltä ja niihin liittyvältä hallinnolliselta työltä. Lisäksi muutos parantaisi biokaasun käyttäjien varmuutta kestävään lämmitysbiokaasun verotuen EU-oikeudellisesta hyväksyttävyydestä, mikä lisäisi biokaasun kilpailukykyä. On siis mahdollista, että maksuhalu biokaasulle nousisi enemmän kuin ehdotettu vero sitä alentaisi, jolloin myös biokaasun tuottajien saama hinta biokaasusta voisi nousta. Lisäksi ehdotettu muutos lisäisi yritysten oikeusvarmuutta.

Muutos ei käytännössä lisäisi yritysten verotuksesta johtuvaa hallinnollista taakkaa, sillä niin verollinen kuin verotonkin biokaasu on ollut vuoden 2022 alusta lukien valmisteverotuksen veroilmoitus- ja valvontamenettelyiden piirissä.

Vaikutukset ilmastoon ja ympäristöön

Ehdotetuilla muutoksilla ei arvioida olevan ilmasto- ja ympäristövaikutuksia. Sähköpolttoaineiden osalta pidemmän aikavälin vaikutuksiin liittyy kuitenkin epävarmuutta. On yhtäältä epävarmaa, vähentääkö kestävyyskriteerit täyttävien sähköpolttoaineiden käyttö liikenteessä ja lämmityksessä kasvihuonekaasuja maailmanlaajuisesti. Toisaalta on myös epävarmaa, johtaisivatko ehdotetut muutokset sähköpolttoaineiden käytön lisääntymiseen.

Vaikutukset kotitalouksille

Ehdotetuilla muutoksilla ei arvioida olevan vaikutuksia kotitalouksille.

5 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Afry Oy on keväällä 2021 tehnyt Energiateollisuus ry:n toimeksiannosta [selvityksen](#) biokaasun tukimekanismeista eri Euroopan maissa. Selvityksessä on arvioitu myös lämmityksessä käytettävän biokaasun verotusta. Katsauksessa on nostettu esille Tanska, Alankomaat, Ranska, Ruotsi, Saksa, ja Italia. Lämmitysbiokaasun lievä verottaminen ja pientuotannon vapauttaminen verosta yhdistettynä muihin tukitoimiin vaikuttaisi selvityksen mukaan olevan ratkaisu useimmissa selvityksen piirissä olleissa maissa.

Tanska on luopunut biokaasun verottomuudesta ja verottaa siirtoverkossa tulevan maa- ja biokaasun seoksen maakaasuna. Ainoastaan sataprosenttinen verkon ulkopuolinen biokaasu verotetaan biokaasuna. Syynä ratkaisulle ovat olleet seoskaasun verotuksen tekniseen toteutettavuuteen ja EU-oikeudellisiin kysymyksiin liittyneet epävarmuudet ja ongelmat. Tanskassa biokaasun edistämistoimeksi ja sen kotimaiseen tuotantoon kohdistamiseksi on otettu käyttöön muita tukimenettelyjä kuin biokaasun verotuet.

Ruotsissa biokaasu on verotonta ja maakaasua verotetaan liikenteessä noin 22 euroa megawattitunnilta ja työkone- ja lämmityskäytössä noin 6–30 euroa megawattitunnilta käyttökohteesta riippuen siten, että verotaso on alhaisin päästökauppaan kuuluvilla laitoksilla. Biokaasun verotomudelle on myönnetty valtioneuvoston lupa. Koska lupa on myönnetty aikaisempien valtioneuvoston ilmasto-, energia- ja ympäristösuojelun suuntaviivojen perusteella, siitä ei voi suoraan arvioida, miten uusia suuntaviivoja tullaan soveltamaan eri jäsenvaltioiden käytössä oleviin valtioneuvoston ja uusien tukijärjestelmien arviointiin. Toisen maan tukijärjestelmä ei myöskään riitä perusteluksi Suomen järjestelmälle, mikäli se sisältää sääntöjenvastaista tukea.

6 Lausuntopalaute

Esitysluonnoksesta annettiin lausuntokierroksella xx lausuntoa. Lausuntojen perusteella...

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta

2 §. Pykälä sisältää valmisteveron ja huoltovarmuusmaksun alaisten tuotteiden määritelmät sekä eräiden muiden laissa tarkoitettujen käsitteiden määritelmät. Pykälän 14 b kohdassa määritellään lain liitteenä olevien verotaulukoiden tuotenimien yhteydessä käytettävät lyhenteet. Pykälän 14 b kohtaan lisättäisiin uusi alakohta c. Lyhenteellä H tarkoitettaisiin biokaasua, jota käytetään lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa työkoneissa. Tällaisen biokaasun energiasisältövero määräytyisi EU:n vähimmäisverotason mukaisena silloin, kun biokaasu on laissa tarkoitettua kestävä.

2 a §. Pykälässä säädetään sähköverolain soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden korvaavuusperiaatteesta. Pykälän soveltamisalaa täsmennettäisiin energiaverodirektiivin vaatimusten ja soveltamiskäytännön mukaisesti siten, että sitä sovellettaisiin myös moottoripolttoaineisiin kuten ajoneuvojen ja työkoneiden moottoreissa käytettäviin polttoaineisiin. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin täsmennys sähköverolain soveltamisalaan kuuluvien sähköpolttoaineisiin sovellettavasta verotasosta. Kestävyyslain 4 §:n 16 kohdassa tarkoitettuihin sähköpolttoaineisiin sovellettaisiin, mitä liitteen verotaulukossa säädetään vastaavan T-luokan tuotteen verotasosta. Seläisten sähköpolttoaineiden, jotka eivät täytä kestävyyslain kestävyyskriteereitä, verotus sovellettaisiin vastaavan fossiilisen lämmityspolttoaineen verotus. Esimerkiksi kestävään sähkömetaaniin sovellettaisiin T-luokan biokaasun verotus. Sähkömetaaniin, joka ei täytä kestävyyslain kestävyyskriteerejä, sovellettaisiin maakaasun verotus.

8 b §. Lakiin lisättäisiin uusi 8 b § lailla 1168/2002 kumotun 8 b §:n tilalle. Pykälässä säädetäisiin poikkeus 8 a §:ssä tarkoitetun energiaintensiivisten yritysten veronpalautuksen laskennassa huomioitavista tuotteista. Kestävän lämmitysbiokaasun energiasisältövero säädetäisiin EU:n vähimmäisverotasolle. Koska kestävän lämmitysbiokaasun vero ei voi laskea alle EU:n vähimmäistason, kestävää lämmitysbiokaasua ja siitä suoritettujen valmisteverojen määrää ei voida ottaa huomioon veronpalautusta laskettaessa vastaavalla tavalla kuin 8 a §:ssä tarkoitettuja polttoaineita. Kyseessä olisi kuitenkin lyhyen aikavälin poikkeus, sillä energiaintensiivisten yritysten veronpalautus poistuu aiemmin säädetyn mukaisesti vaiheittain alentuen siten, että vuodelta 2025 palautusta ei enää makseta.

21 §. Pykälässä säädetään maakaasun verottomasta ja huoltovarmuusmaksuttomasta käytöstä. Pykälää muutettaisiin siten, että 1 momentista kumottaisiin nykyinen 5 kohta, joka koskee lämmityksessä, työkoneissa tai kiinteästi asennetuissa moottoreissa käytettävän kestävän biokaasun verottomuutta. Tällainen biokaasu olisi jatkossa verollista, mutta muista lämmityspolttoaineista poiketen verotaso määräytyisi EU:n energiaverodirektiivin vähimmäisverotason mukaisesti.

Muut 1 momentissa säädetävät kohdat jäisivät voimaan asiasisällöltään nykyistä vastaavina.

26 a §. Pykälässä säädetään eräiden EU:n valtioneuvoston soveltamisesta energiaverotukseen. EU:n valtioneuvoston edellyttää, ettei valtioneuvoston katsottavaa verotukea saa myöntää yritykselle, joka on sääntelyn tarkoittamalla tavalla taloudellisissa vaikeuksissa tai jota koskee säännöksissä tarkoitettu maksamaton perintämääräys. Pykälästä poistettaisiin viittaus kumottavaan 21 §:n 1 momentin 5 kohtaan. Pykälään lisättäisiin kestävän lämmitysbiokaasun uuden, ryhmäpoikkeusasetuksen mukainen verotuki viittaamalla lain liitteen verotaulukon 1 tuoteryhmiin 9 ja 10 ja verotaulukon 3 tuoteryhmiin 9 a ja 10 a.

26 b §. Pykälässä säädetään verovelvollisten ja tuensaajien velvollisuudesta ilmoittaa Verohallinnolle tuensaajakohdaisesti sähköveroluokan II luovutuksista ja lämmitysbiokaasun käytöstä. Pykälästä poistettaisiin viittaus kumottavaan 21 §:n 1 momentin 5 kohtaan. Pykälään täsmennettäisiin niin, että se kattaisi kestävän lämmitysbiokaasun uuden, ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisen verotuen. Tästä johtuen pykälään lisättäisiin viittaus lain liitteen verotaulukon 1 tuoteryhmiin 9 ja 10 ja verotaulukon 3 tuoteryhmiin 9 a ja 10 a.

Liite. Lain liitteen verotaulukoissa säädetään energiatuotteiden verotasoista. Verotaulukko 1 sisältää kivihiilen ja kaasumaisten polttoaineiden verotasot. Siihen lisättäisiin uusina tuoteryhminä lyhenteen H mukainen biokaasu, joka käytetään lämmityksessä, työkoneissa tai kiinteästi asennetuissa moottoreissa. Liikenteessä käytettävän biokaasun verotasot säilyisivät nykyisinä.

Verotaulukko 2, jossa säädetään sähkön, mäntyöljyn ja polttoturpeen verotasoista, säilyisi nykyisellään.

Yhteistuotannossa käytettävien polttoaineiden alennetusta energiasisältöverosta säädetään verotaulukossa 3, johon lisättäisiin verotasot uusille lyhenteen H mukaisille biokaasuille. Koska kestävän lämmitysbiokaasun energiasisältövero säädetäisiin EU:n vähimmäisverotasolle, energiasisältöveroa ei voida alentaa vastaavalla tavalla kuin muiden verotaulukossa tarkoitettujen säädettyjen polttoaineiden. Lisäksi verotaulukosta poistettaisiin tarpeettomina biokaasun täyteen verottomuuteen liittyneet tuoteryhmät 5 a, 6 a ja 7 a.

7.2 Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta

2 a §. Pykälässä säädetään polttoaineverolain soveltamisallaan kuuluvien tuotteiden korvaavuusperiaatteesta. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jolla täsmennettäisiin polttoaineverolain soveltamisalaan kuuluviin sähköpolttoaineisiin sovellettavaa verotasoa sähköverolain korvaavuusperiaatesäännöstä vastaavalla tavalla.

7.3 Valmisteverotuslaki

82 §. *Sääntöjenvastainen menettely.* Pykälässä säädetään sääntöjenvastaisesta menettelystä. Pykälän 4 momenttiin tarkennettaisiin valmisteverotuslain muuttamisesta annetun lain (1213/2021) myötä viittaus 75 §:n 1 momentin lisäksi 75 §:n 3 momenttiin. Muilta osin momenttiin ei tehtäisi muutoksia.

98 a §. *Tuensaajan ilmoittamisvelvollisuus.* Pykälässä säädetään tuensaajan ilmoitusvelvollisuudesta, jolla pannaan täytäntöön EU:n valtiontukisääntelyn mukainen tukien avoimuusvelvoite. Pykälän 2 momentin 1 kohdasta poistettaisiin viittaus kumottavaan sähköverolain 21 §:n 1 momentin 5 kohtaan. Pykälän 2 momentin 1 kohtaa muutettaisiin niin, että se kattaisi kestävän lämmitysbiokaasun uuden, ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisen verotuen. Tästä johtuen 2 momentin 1 kohtaan lisättäisiin viittaus sähköverolain liitteen verotaulukon 1 tuoteryhmiin 9 ja 10 ja verotaulukon 3 tuoteryhmiin 9 a ja 10 a.

7.4 Valmisteverotuslain muuttamisesta annettu laki

51 §. *Tuotteiden siirtäminen väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä.* Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, millaisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita voidaan siirtää väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä. Pykälän 1 momentin 1 kohtaan lisättäisiin nykyistä valmisteverotuslakia vastaavasti maininta rekisteröidystä vastaanottajasta. Lisäys on tekninen korjaus, sillä maininta on jäänyt tarkoituksettomasti puuttumaan valmisteverotuslain muuttamisesta annetun lain (1213/2021) 51 §:n 1 momentin 1 kohdasta.

8 Voimaantulo

Ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 1.1.2023.

Valmisteverotuslain muuttamisesta annetun lain 84 §:n 4 momentti ja valmisteverotuslain muuttamisesta annetun lain muuttamisesta annettu laki tulisivat kuitenkin voimaan 13.2.2023. Tämä johtuu siitä, että muutokset koskevat valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä (uudelleenlaadittu) annetussa direktiivissä (EU) 2020/262 tarkoitettuja täytäntöönpanotoimia. Direktiivin edellyttämiä muutoksia käsitellään yksityiskohtaisesti hallituksen esityksessä HE 190/2021 vp.

9 Suhde muihin esityksiin

Esitys liittyy valtion vuoden 2023 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 21 §:n 1 momentin 5 kohta, sellaisena kuin sen on laissa 1215/2021,
muutetaan 2 a ja 26 a §, 26 b § 1 momentti sekä liite,
sellaisina kuin niistä on 2 a § laissa 768/2020, 26 a § laissa 1185/2014 sekä 26 b § 1 momentti ja liite laissa 1215/2021, ja
lisätään 2 §:n 14 b kohtaan, sellaisena kuin se on laissa 1215/2021, uusi c alakohta sekä lakiin siitä lailla 1168/2002 kumotun 8 b §:n tilalle uusi 8 b seuraavasti:

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

14 b) lyhenteellä:

c) *H* biokaasua, joka käytetään lämmityksessä, työkoneissa tai kiinteästi asennetuissa moottoreissa;

2 a §

Niistä kaasumaisista ja kiinteistä hiilivedyistä, joille ei ole säädetty lain liitteen verotaulukoissa verotaso, on suoritettava käyttötarkoituksena perusteella vero verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verotason mukaisesti.

Biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 4 §:n 16 kohdassa tarkoitettujen muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten polttoaineiden, jotka täyttävät mainitun lain kestävyyskriteerit ja joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen tai moottorikäyttöön, verotsoon sovelletaan, mitä liitteen verotaulukossa 1 ja 3 säädetään vastaavasta T-lyhenteen mukaisen tuotteen verosta. Sellaisiin muuta kuin biologista alkuperää oleviin uusiutuviin nestemäisiin ja kaasumaisiin polttoaineisiin, jotka eivät täytä edellä mainitun lain kestävyyskriteereitä ja joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen tai moottorikäyttöön, verotsoon sovelletaan, mitä verotaulukossa 1 ja 3 säädetään vastaavan fossiilisen lämmityspolttoaineen verosta.

Verovelvollinen on se, joka luovuttaa tai käyttää itse 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja polttoaineita lämmitykseen tai moottorikäyttöön.

8 b §

Edellä 8 a §:ssä tarkoitettua palautusta laskettaessa ei oteta huomioon verotaulukon 1 tuoteryhmien 9 ja 10 sekä verotaulukon 3 tuoteryhmien 9a ja 10a tuotteita ja niistä maksettujen valmisteverojen määrää.

21 §

Verotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on:

- 1) maa- ja biokaasu, joka käytetään teollisessa tuotannossa raaka-aineena tai apuaineena taikka välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuksessa;
- 2) maa- ja biokaasu, joka käytetään energialähteenä öljynjalostusprosessissa;
- 3) maa- ja biokaasu, joka käytetään sähköntuotannossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä, lukuun ottamatta 1 §:n 3 momentissa sekä 2 §:n 5 b kohdassa tarkoitettua sähköntuotantoa;
- 4) maa- ja biokaasu, joka käytetään alusliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisellä huvialuksella;
- 6) biokaasu, jonka biokaasun pientuottaja on tuottanut ja jota ei siirretä maakaasun siirtoverkkoon tai verottomaan jakeluverkkoon, biokaasun tuottajalle taikka valmisteverotuslaissa tarkoitettuun verottomaan varastoon;

7) biokaasu, jonka biokaasun tuottaja tai pientuottaja siirtää maakaasun siirtoverkkoon, verottomaan jakeluverkkoon taikka valmisteverotuslaissa tarkoitettuun verottomaan varastoon.

Maakaasuverkonhaltija, rekisteröity jakeluverkonhaltija, biokaasun tuottaja, biokaasun pientuottaja, tai valtuutettu varastonpitäjä saa luovuttaa maa- ja biokaasua verotta, jos luovutuksen saaja on rekisteröity käyttäjä tai jos maa- tai biokaasu luovutetaan käytettäväksi 1 momentin 4 kohdassa mainittuun tarkoitukseen.

26 a §

Edellä 4 §:n 2, 3 ja 5 momentissa sekä 4 a §:ssä tarkoitettua veronalennusta ja 8 a §:ssä tarkoitettua veronpalautusta ei myönnetä yritykselle, joka on tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 1 artiklan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla taloudellisesti vaikeuksissa tai jota koskee mainitun artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettu komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi. Vastaavia säännöksiä sovelletaan EU:n valtioneuvoston päätöksen mukaisesti liitteen verotaulukon 1 tuoteryhmien 9 ja 10 sekä verotaulukon 3 tuoteryhmien 9a ja 10a mukaiseen biokaasuun.

26 b §

Sähköverkonhaltijan, sähköntuottajan ja verottoman sähkövarastonpitäjän on vuosittain annettava tuensaajakohtaisesti tiedot Verohallinnolle 4 §:n 2 ja 3 momentin ja 4 a §:n mukaisista sähköntuotuksen luovutuksista. Maakaasusiirtoverkonhaltijan, rekisteröidyn jakeluverkonhaltijan, valtuutetun varastonpitäjän, rekisteröidyn käyttäjän ja biokaasun tuottajan on vuosittain annettava tuensaajakohtaisesti tiedot Verohallinnolle liitteen verotaulukon 1 tuoteryhmässä 9 ja 10 sekä verotaulukon 3 tuoteryhmässä 9a ja 10a tarkoitettujen biokaasun luovutuksista. Myös sen, joka luovuttaa mainittua sähköä tai biokaasua edelleen muille tuensaajille, on annettava vuosittain Verohallinnolle näitä luovutuksia koskevat tiedot. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista tai tietojen antamista koskevasta menettelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Liite

VEROTAULUKKO 1

Tuote	Tuoteryhmä	Energiasisältövero	Hiilidioksidivero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	1	71,45	147,81	1,18	220,44
Maakaasu, euroa/MWh ¹⁾	2	10,33	12,94	0,084	23,354
Biokaasu, euroa/MWh ¹⁾	5	10,33	12,94	0,084	23,354
Biokaasu R, euroa/MWh ²⁾	6	10,33	6,47	0,084	16,884
Biokaasu T, euroa/MWh ³⁾	7	10,33	0,00	0,084	10,414
Biokaasu H euroa/MWh ¹⁾	8	10,33	12,94	0,084	23,354
Biokaasu H R, euroa/MWh ⁴⁾	9	1,20	6,47	0,084	7,754
Biokaasu H T, euroa/MWh ⁵⁾	10	1,20	0,00	0,084	1,284

¹⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 21,062 euroa/MWh

²⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 15,227 euroa/MWh

³⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 9,392 euroa/MWh

⁴⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 6,993 euroa/MWh

⁵⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 1,158 euroa/MWh

VEROTAULUKKO 2

Tuote	Tuoteryhmä	Energiavero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	1	2,24	0,013	2,253
— veroluokka II	2	0,05	0,013	0,063
Mäntyöljy snt/kg	3	30,54	0,00	30,54
Polttoturve euroa/MWh	4	5,70	0,00	5,70

VEROTAULUKKO 3 YHDISTETTY SÄHKÖN JA LÄMMÖN TUOTANTO

Tuote	Tuoteryhmä	Energiavero	Energiasisältövero	Hiilidioksidivero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	1a	0,00	18,68	147,81	1,18	167,67
Maakaasu, euroa/MWh ¹⁾	2a	0,00	2,70	12,94	0,084	15,724
Mäntyöljy snt/kg	3a	30,54	0,00	0,00	0,00	30,54
Polttoturve euroa/MWh	4a	5,70	0,00	0,00	0,00	5,70
Biokaasu H ¹⁾	8a	0,00	2,70	12,94	0,084	15,724
Biokaasu H R ²⁾	9a	0,00	1,20	6,47	0,084	7,754
Biokaasu H T ³⁾	10a	0,00	1,20	0,00	0,084	1,284

- 1) Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 14,181 euroa/MWh
- 2) Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 6,993 euroa/MWh
- 3) Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 1,158 euroa/MWh

2.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 2 a §, sellaisena kuin se on laissa 767/2020, seuraavasti:

2 a §

Niistä nestemäisistä polttoaineista, joille ei ole säädetty lain liitteen verotaulukossa verotaso, on suoritettava käyttötarkoituksensa perusteella veroa verotaulukossa säädetyn vastaavan moottori- tai lämmityspolttoaineen verotason mukaisesti.

Biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 4 §:n 16 kohdassa tarkoitettujen muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten polttoaineiden, jotka täyttävät mainitun lain kestävyyskriteerit ja joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen tai moottorikäyttöön, verotason sovelletaan, mitä liitteen verotaulukoissa säädetään vastaavasta T-lyhenteen mukaisen tuotteen verosta. Sellaisiin muuta kuin biologista alkuperää oleviin uusiutuviin nestemäisiin polttoaineisiin, jotka eivät täytä edellä mainitun lain kestävyyskriteereitä ja joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen tai moottorikäyttöön, verotason sovelletaan, mitä verotaulukoissa säädetään vastaavan fossiilisen polttoaineen verosta.

Tuotteista, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään moottoripolttoaineina tai moottoripolttoaineen apuaineena, lisäaineena tai moottoripolttoaineiden tilavuutta lisäävinä aineina, on suoritettava veroa verotaulukossa säädetyn vastaavan moottoripolttoaineen verotason mukaisesti.

Turvetta lukuun ottamatta niistä hiilivedyistä, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen, on suoritettava veroa verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verotason mukaisesti.

Tätä pykälää ei sovelleta niihin kaasumaisiin ja kiinteisiin polttoaineisiin, joiden valmisteveronalaisuudesta säädetään sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

valmisteverotuslain 82 ja 98 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valmisteverotuslain (182/2010) 82 §:n 4 momentti ja 98 a §:n 2 momentti,
sellaisina kuin ne ovat 82 §:n 4 momentti laissa 766/2020 ja 98 a §:n 2 momentti laissa
1219/2021, seuraavasti:

82 §

Sääntöjenvastainen menettely

Sääntöjenvastaisuudella tarkoitetaan tässä pykälässä tilannetta, jossa 75 §:n 1 ja 3 momentissa tai 79 §:n 1 momentissa tarkoitettujen valmisteveron alaisten tuotteiden siirrossa ei ole noudatettu 78 §:ssä tarkoitettua menettelyä ja jossa tästä syystä kyseisten tuotteiden siirto tai sen osa ei ole päättynyt säännösten mukaisesti.

98 a §

Tuensaajan ilmoittamisvelvollisuus

Ilmoitusvelvollisuus koskee tukia, joista säädetään:

- 1) sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 4 §:n 2, 3 ja 5 momentissa, 4 a ja 8 a §:ssä samoin kuin mainitun lain liitteen verotaulukon 1 tuoteryhmässä 9 ja 10 sekä verotaulukon 3 tuoteryhmässä 9a ja 10a;
 - 2) nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 4 §:n 2 momentissa;
 - 3) maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteverojen palautuksesta annetun lain (603/2006) 4 §:ssä.
-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 82 §:n 4 momentti tulee kuitenkin voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

valmisteverotuslain muuttamisesta annetun lain 51 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valmisteverotuslain muuttamisesta annetun lain (1213/2021) 51 §:n 1 momentin 1 kohta seuraavasti:

51 §

Tuotteiden siirrot väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä

Yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita voidaan siirtää väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä unionin alueella tai, jos tuotteet siirretään kolmannen maan tai kolmannen alueen kautta:

1) verottomasta varastosta toiseen verottomaan varastoon, rekisteröidylle vastaanottajalle, väliaikaisesti rekisteröidylle vastaanottajalle, vientipaikkaan tai tullilainsäädännössä tarkoitettuun poistumistullitoimipaikkaan, joka on samalla ulkoisen passitusmenettelyn lähtötullitoimipaikka;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

Valtiovarainministeri

Annika Saarikko

..ministeri Etunimi Sukunimi